
FOLKETINGET

Europaudvalget

EU-konsulenten

EU-note

Til: Udvalgets medlemmer

Dato: 20. september 2012

Westerwelles refleksionsgruppe foreslår vidtgående reformer af EU

Tysklands udenrigsminister, Guido Westerwelle, fremlagde den 18. september slutrapporten for drøftelserne i den refleksionsgruppe om EU's fremtid, som han satte i søen tilbage i marts 2012. Refleksionsgruppen, som siden har mødtes fem gange under Westerwelles formandskab, består af udenrigsministrene fra 11 EU-lande – heriblandt Danmarks udenrigsminister¹.

Rapporten indeholder en lang række anbefalinger til, hvad EU kan gøre på både kort, mellemlang og lang sigt for at håndtere de udfordringer, som man ifølge refleksionsgruppen står overfor med den igangværende økonomiske og finansielle krise samt ikke mindst en konstant accelererende globaliseringsproces, som truer med at underminere den folkelige opbakning til det europæiske projekt².

En del af anbefalingerne kan indføres uden at revidere EU's traktatgrundlag, mens en hel del af dem vil kræve en ny runde af traktatforhandlinger i et konvent og efterfølgende på en regeringskonference.

¹ Refleksionsgruppen er blevet til på den tyske udenrigsminister initiativ i marts 2012, hvor han inviterede en eksklusiv kreds af udenrigsministre fra Østrig, Belgien, Danmark, Frankrig, Italien, Luxembourg, Holland, Polen, Portugal og Spanien til en snak om EU's fremtid.

² Guido Westerwelle præsenterede anbefalingerne sammen med den polske udenrigsminister Radek Sikorski i en fælles kronik i New York Times fra den 17. september 2012.

Flere af rapportens anbefalinger er ganske vidtrækkende. Men det understreges samtidig, at den er udtryk for de 11 udenrigsministres personlige tanker, samt at alle deltagende udenrigsministre ikke nødvendigvis er enige i alle rapportens anbefalinger.

Rapportens anbefalinger falder under følgende overskrifter:

- I.) Styrkelse af den økonomisk-monetære union
- II.) Institutionelle reformer
- III.) Øget demokratisk legitimitet
- IV.) Styrkelse af EU's fælles udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik
- V.) Andre emner

I. Styrkelse af den økonomisk-monetære union

Det overordnede formål med anbefalingerne er ifølge refleksionsgruppen at komme med idéer til, hvordan EU-landene kan reformere EU's økonomisk monetære union, tackle en række strukturelle problemer og øge Europas konkurrenceevne. Der er i den forbindelse bl.a. behov for at:

- 1) udstyre EU med stærkere beføjelser til at overvåge EU-landenes nationale budgetter
- 2) udbygge den økonomiske union gennem mere bindende økonomisk koordination mellem EU-landene
- 3) skabe et effektivt europæisk banktilsyn.

1) For så vidt angår overvågningen af EU-landenes budgetter foreslår refleksionsgruppen, at der skabes en **effektiv overvågningsmekanisme på europæisk plan**, som giver EU's institutioner beføjelser til at kontrollere medlemsstaternes budgetter og finanspolitiske tiltag, så det sikres, at de overholder deres forpligtelser med hensyn til underskud og gældsreduktion.

Samtidig foreslås det dog, at der etableres yderligere europæiske "solidaritetsmekanismer".

2) Der er ifølge rapporten også behov for at **udbygge den økonomiske union**. Ingen økonomisk-monetær union uden økonomisk union. Det betyder dog ikke, at alle økonomiske anliggender skal gøres europæiske, men blot at der for så vidt angår visse økonomiske politikker af særlig relevans for bæredygtig vækst og beskæftigelse, er behov for den rette blanding af effektiv bindende koordination på europæiske niveau og sund konkurrence mellem nationale systemer. Det vedrører bl.a. de europæiske arbejdsmarkeders funktion samt pensionssystemernes bæredygtighed. Det foreslås desuden i den forbindelse,

at de nuværende frivillige forpligtelser fra Europluspagten skal gøres bindende for medlemsstaterne.

3) Endelig er der ifølge refleksionsgruppen behov for at træffe foranstaltninger, der kan **forbedre tilsynet med de europæiske finansielle markeder**. Refleksionsgruppen foreslår i den forbindelse, at EU får et effektiv europæisk banktilsyn, som involverer ECB, bankerne i Eurolandene samt de medlemsstater uden for Euroområdet, som måtte ønske at være med.

Refleksionsgruppen foreslår desuden, at eurolandene på det mellemlange sigt selv skal kunne løse egne problemer. Det skal bl.a. ske ved, at den europæiske stabilitetsmekanisme (ESM) udvikles til en egentlig "Europæisk Monetær Fond" med "passende" beføjelser.

II. Institutionelle reformer

Rapporten indeholder en række forslag til reformer af EU-institutioners beføjelser og funktionsmåde, som sigter på at gøre Unionen mere effektiv og demokratisk.

Et par af de mere vidtgående forslag er, at Kommissionens formand skal vælges direkte af vælgerne i EU-landene, og at formanden selv skal udpege "ministrene" i sin europæiske regering. Ved siden af skal der indføres et egentligt lovgivende tokammerssystem i EU bestående af Europa-Parlamentet udstyret med en egentlig initiativret samt et europæisk "Senat" sammensat af repræsentanter for medlemsstaterne (som må antages at skulle erstatte Rådet).

Rapporten indeholder ligeledes et forslag om at samle formanden for Kommissionen og formanden for Det Europæiske Råd under én hat.

Kommissionens arbejde skal effektiviseres ved at kommissærerne deles op i senior- og juniorkommissærer, ligesom man på mellemlang sigt ønsker en ny drøftelse af, hvor mange kommissærer, der skal være.

Også Rådets og Det Europæiske Råds arbejde skal gøre mere effektivt. Det skal bl.a. ske ved at udvide brugen af kvalificeret flertal ved afstemninger i Rådet til områder, hvor der i dag er enstemmighed – f.eks. inden for EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

På mellemlang sigt foreslås det desuden, at der skabes flere permanente formænd (som Fru FUSP er det for udenrigsrådet) for rådsformationerne i stedet for det halvårslige roterende formandskab, som stadig bruges i de fleste rådsformationer.

Endelig foreslås det i rapporten, at EU-landene opgiver kravet om enstemmighed ved fremtidige revisioner af EU's traktater. I stedet skal traktatændrin-

ger kunne gennemføres med støtte fra et superkvalificeret flertal af stater og befolkninger, så ikrafttrædelsen ikke behøver at afvente alle medlemsstaternes ratifikation. Til gengæld skal traktatrevisionen kun gælde for de lande, som har tiltrådt traktaten.

III. Øget demokratisk legitimitet

Et sidste centralt emne i refleksionsgruppens rapport er spørgsmålet om, hvordan EU kan styrke sin demokratiske legitimitet. Og lad det være sagt med det samme det skal ifølge refleksionsgruppen først og fremmest ske gennem en styrkelse af Europa-Parlamentet.

Bl.a. hives en gamle travet frem om, at en vis del af Europa-Parlamentets medlemmer skal vælges på fælles europæiske lister, så man på den måde kan fremme en fælles europæisk valgkamp og debat. Det foreslås også, at Europa-Parlamentets politiske grupper hver skal pege på en spidskandidat til posten som Kommissionens formand inden denne vælges, som alle europæere så kan forholde sig til.

Europa-Parlamentet skal også spille en vigtig rolle for så vidt angår den demokratiske forankring af det **tættere økonomiske, finansielle og budgetmæssige samarbejde**. Det skal ifølge refleksionsgruppen ske ved, at Europa-Parlamentet involveres yderligere i udviklingen af ØMU'en.

Bl.a. foreslås det, at Europa-Parlamentet skal høres inden for det europæiske semester område før formuleringen af f.eks. Kommissionens årlige vækstundersøgelse, i forbindelse med konkrete anbefalinger, der vedrører EU eller Eurozonen som helhed, eller hvis det besluttes at indføre en mere bindende koordination på det europæiske niveau af de frivillige forpligtelser fra Europluspagten.

Dog fastslår refleksionsgruppen, at foranstaltninger på det europæiske niveau, som vedrører nationale kompetencer såsom EU-landenes finanslove, skal godkendes af de nationale parlamenter. Europa-Parlamentet skal informeres herom.

Rapporten indeholder **ikke nye forslag om inddragelsen af nationale parlamenter** i EU. Nationale parlamenters vigtigste funktion skal fortsat være at føre kontrol med deres regeringers handlinger på EU-området.

Dog foreslås det, at parlamenternes samarbejde i COSAC styrkes, ligesom netværket mellem fagudvalgene i EU-landenes nationale parlamenter skal udvides. Endelig foreslås det at invitere medlemmer af Europa-Parlamentet til de nationale parlamenters mere strategiske debatter om EU-spørgsmål.

Endelig foreslår refleksionsgruppen, at samarbejdet mellem de nationale parlamenter og Europa-Parlamentet om økonomiske og budgetmæssige spørgsmål styrkes gennem etableringen af en til lejligheden skabt "**permanent fælles parlamentarisk komité**".

IV. Styrkelsen af EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik

Refleksionsgruppens rapport indeholder også en lang række anbefalinger om, hvordan EU kan styrke sin fælles udenrigs- sikkerheds- og forsvarspolitik.

Især er der behov for bedre sammenhængskraft i EU's eksterne politikker. Det skal bl.a. ske gennem en substantiel reform af EU's udenrigstjeneste. Men der er også behov for en styrkelse af EU's udenrigsrepræsentant, som skal være ansvarlig for alle EU's vigtigste eksterne politikker såsom EU's naboskabspolitik samt vigtige områder inden for EU's udviklingspolitik.

På længere sigt ønsker refleksionsgruppen desuden, at brugen af kvalificeret flertal i Rådet udvides i forbindelse med vedtagelser inden for EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Derudover foreslås mere fælles EU-repræsentation i internationale organisationer samt vedtagelsen af en fælles EU-forsvarspolitik.

Endelig fremgår det af rapporten, at nogle af refleksionsgruppens medlemmer ønsker, at der oprettes en fælles EU-hær.

V. Andre forslag

Refleksionsgruppens rapport indeholder også nogle få anbefalinger på andre vigtige politikområder.

Bl.a. foreslås det, at EU styrker beskyttelsen af Schengenområdets ydre grænser gennem oprettelsen af et **europæisk grænsepoliti** eller på mellem-lang sigt gennem et fælles europæisk visum.

Endelig er der behov for et tættere samarbejde omkring en **bæredygtig energipolitik**. Det skal bl.a. ske ved at skabe et velfungerende indre energi-marked gennem europæisk energiinfrastruktur, forbedret energieffektivitet og fælles politikker over for eksterne aktører på energiområdet.

Med venlig hilsen

Morten Knudsen
(3695)